

entrevista

MANUEL LILLO I USECHI

Andreu Martín

«La novel·la negra tracta molt la prostitució, però hi reflexiona poc»

Andreu Martín (Barcelona, 1949) augmenta el seu bagatge immens dins del gènere de la novel·la negra amb 'L'Harem del Tibidabo', publicada per l'editorial Alrevés-Crims.cat. El llibre mescla la disputa per mantenir la propietat d'un prostíbul de luxe a Barcelona i la investigació per resoldre un crim que va canviar la vida de Mili, l'excèntric protagonista de la història. Tot plegat amb un to desvergonyat, àgil i divertit que no eximeix la denúncia.

Per més que *L'Harem del Tibidabo* és una novel·la negra plena de drames, l'humor hi és ben present. Tot un segell de l'autor.

—Evidentment, no és una novel·la d'humor. Un gran amic meu amb qui he escrit molts llibres, el Jaume Ribera, em va aconsellar no escriure'n mai cap. Però m'ho he passat molt bé escrivint-la. He rigut. Jo sóc apòstol del gènere negre i defenso l'escriptura sota els ortodoxos paràmetres de l'estil policíac. Això no obsta que en totes les meves novel·les el sentit de l'humor estigui sempre molt present.

—**El personatge de Mili és d'allò més espontani, inesperat, divertit i extravagant. També és utòpic: defensa una prostitució vocacional, com un servei social, com un tracte entre iguals.**

—Jo sempre començo les novel·les per la trama. I els personatges neixen en funció d'aquesta trama, del paper que han de tenir dins de la història. El Mili va néixer perquè jo necessitava un protagonista exactament així.

—**Després hi ha la rectitud de la Sancha, un personatge introvertit, recte i formal. Controla un negoci de prostitució com qui dirigeix un negoci de prestigi, sense ostentacions.**

L'Harem del Tibidabo

ANDREU MARTÍN

Alrevés-Crims.cat
Barcelona, 2018
Novel·la, 355 pàgines

—I ella té molt més clar que ell en quina mena de món viu. La gran peculiaritat del Mili és que després de passar per la presó es va tancar dins l'Harem del Tibidabo, on no viu la vida exterior. Quan en surt per esbrinar qui va assassinar la seva mare, descobreix mons que fins i tot són desconeguts per a la gent que viu a fora.

—**En la novel·la hi ha aportacions ben curioses, com ara les mostres de solidaritat amb els qui no gaudeixen habitualment del sexe per falta d'apetit.**

—Tinc una edat i he investigat dintre de tot aquest món. Hi ha molts escriptors que descriuen perfectament la vida quotidiana. Però hi ha altres mons que estan a fora i que són més fascinants. Aquest és l'exemple. Un altre podria ser el fet que existeixin 23 sectes satàniques a la Barcelona d'avui. M'agrada molt més parlar d'aquests mons que no d'allò que tothom viu cada dia.

—**Què és el que més l'ha sorprès del món satànic local?**

—No el conec a fons, i el que escric és com imagino que deu ser. Solen ser sectes localitzades per la policia. Per això crec que aquestes sectes satàn-

ques, si estan controlades per la policia, són completament inofensives. I si una secta satànica és inofensiva, és una estafa. O hi creus o no hi creus. I si hi creus, has de ser molt violent. Imagina't: satànic! I la policia estaria detenint constantment membres de sectes satàniques, cosa que no fa. Això vol dir que són una estafa. I és així com ho plantejo.

—**En aquesta novel·la, però, se centra especialment en la prostitució.**

—*L'Harem del Tibidabo* té una tesi al darrere, que és el sexe com a element de dominació. La novel·la negra tracta molt la prostitució, però hi reflexiona poc. Moltes vegades s'assimila a les relacions sexuals entre un home i una dona. I clar, no es pot relacionar. No és una relació afectiva, sinó de domini. Amb el personatge del Mili em permeto reflexionar-hi.

—**Amb clara intenció de denúncia.**

—Que cadascú ho miri com vulgui. Crec que tota la novel·la negra conté la intenció de denúncia. Jo ho plasmo tal com ho sento. Si algú pensa que no faig una crítica és perquè viu la vida d'una manera determinada. Per a mi hi ha paràgrafs que són una crítica molt directa a aquesta relació de domini.

—**És curiosa la importància que dona a la biografia dels antagonistes. Parle del clan d'africans que es vol apoderar de l'Harem mitjançant la intimidació i la violència. És com si coneguera de prop l'origen d'alguns d'aquests clans que existeixen a Barcelona.**

—Jo conec bastant de prop aquesta mena de clans que hi ha per Barcelona i que he recreat en més d'una novel·la. Però ho he fet així perquè tenia interès que els violents no fossin mers titelles, com els indis de les pel·lícules de l'oest. Volia donar-los entitat i personalitat. Per això em vaig plantejar el capítol en què els personatges tenien tots un passat i un context. Una personalitat. Dolenta o bona, feble o forta. Volia mostrar com la misèria genera persones violentes.

—**Ara aspira a tractar temes més delicats, com el del gihadisme després**

dels atemptats del 17 d'agost. Com ho afronta?

—No tenia especial interès a abordar aquest tema, perquè parlem de terrorisme, i això és fugir de la novel·la purament policíaca. És un tema massa seriós per incloure-hi aquest humor que a mi m'agrada emprar, tot i que la prostitució també és massa seriosa i l'hi he afegit. Jo estic interessat a escriure sobre la relació entre policies i confidents. I m'he ficat en aquest tema. Amb molt assessorament policial, això sí. La novel·la que sortirà serà completament diferent de *L'Harem del Tibidabo*, que és el que a mi m'agrada: escriure novel·les diferents de les anteriors.

—**Canviant de tema, és obligat parlar de Paco Camarasa, que recentment ens ha deixat. Què destacaria d'ell?**

—Hi ha tantes coses per destacar que se'm fa difícil. Quan vaig parlar en el funeral vaig ressaltar la paraula *generositat*. Sabia molt bé el que feia: era un llibreter vocacional, i això vol dir que quan

parlava feia la sensació d'haver llegit tots i cadascun dels llibres que tenia a la llibreria. Era d'una saviesa impressionant, coneixia i estudiava els autors, portava clubs de lectura i hi participava, era un entusiasta. Ell era vocacional. Amb tot el que sabia, podria haver anat presumint, traient pit, però era una persona modesta que s'ho passava molt bé amb el que feia, amb una entrega enorme a la causa de la cultura. També cal parlar del festival que ell va promoure, el BCNegra, que era de talla mundial. Gràcies a ell i a la seva imaginació era un festival seriós, on es parlava de temes amb profunditat. Va portar personatges prohibits com el Baltasar Garzón o el Roberto Saviano, el de *Gomorra*, perseguit per la màfia. Jo vaig assistir a la reunió en què Paco Camarasa va parlar amb el cap de la policia i li va dir que portaria el Saviano i l'agent li va dir: "En quin embolic m'estàs ficant!". Li va haver de donar protecció com si es tractés del president del Govern. Ell va fer tot això amb el gènere negre.